

EN KOLIBRIS LIV

Korea 1994. Under sommaren har Sydkorea drabbats av Fotbolls-VM-febern och Nordkorea sörjer den nyligen avlidne diktatorn. Eunhee ser allt detta i förbifarten, när hon dagdriver igenom Seoul. Överallt är hon en outsider, i skolan är klasskamraterna tråkiga, hemma bråkar föräldrarna och hennes bror slår henne. Ingenting berör henne förutom när en ny lärare från Kina anländer. Sommaren som såg ut att bli en vanlig tråkig sommar kommer förändra allt.

En kolibris liv är flerfaldigt prisbelönad, bland annat vann filmen Grand Prix i sektionen Generation 14plus på Berlinale 2019.

GENRE: Spelfilm
 ÄMNE: Biologi, Naturkunskap, Samhällskunskap, Värdegrund
 ÅLDER: Från 13 år (H, Gy)
 SPELTID: 138 min
 PRODUKTIONSÅR: 2019
 TAL: Koreanska
 TEXT: Svenska

LAND: Sydkorea
 REGISSÖR: Bora Kim
 ARTIKELNR: ETS5168

Var gömmer man sin dagbok och var utforskar man sin kropp när föräldrar och syskon ständigt är närvarande? I fjortonåriga Euhees familj har alla olika sätt att lätta på trycket.

Själv har hon börjat utforska det lilla som står till buds utanför hemmets väggar för en koreansk tonåring. En spirande förälskelse, snatteri och dagdiscon är alla saker som i alla fall får henne att känna något som liknar en puls. Ytterligare en försvärande omständighet för ett regelrätt tonårsuppror är det koreanska samhällets konformitet och brist på sociala trygghetsnät.

- Dagens Nyheter, Dagdisco och tonårslängtan i sydkoreanska "En kolibris liv", (2020-04-02).

LÄROPLANSMÅL Lgr11 och Lgy11 (i urval)

Biologi (Åk 7-9)

- Människans sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar. Metoder för att förebygga sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter på individnivå, på global nivå och i ett historiskt perspektiv.

Samhällskunskap (Åk 7-9)

- Ungdomars identiteter, livsstilar och välbefinnande och hur detta påverkas, t. ex. av socioekonomisk bakgrund, kön och sexuell läggning.
- Skillnader mellan människors ekonomiska resurser, makt och inflytande beroende på kön, etnicitet och socioekonomisk bakgrund. Sambanden mellan socioekonomisk bakgrund, utbildning, boende och välfärd. Begreppen jämlikhet och jämställdhet.

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- reflektera; hur formas, förändras, samverkar, individer och samhällen?
- reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser.

Naturkunskap (Gymnasiet)

- Olika aspekter på hållbar utveckling, t. ex. vad gäller konsumtion, resursfördelning, mänskliga rättigheter och jämställdhet.
- Samband mellan individens hälsa, dagliga vanor och livsstilar i samhället,

t. ex. i fråga om träning, kost, droger, konsumtion och påverkan på miljön.

- Naturvetenskapliga aspekter på, reflektion över, diskussion kring normer, rörande människans sexualitet, lust, relationer och sexuella hälsa.

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla:

3. Kunskaper om olika livsstilars konsekvenser såväl för den egna hälsan som för folkhälsan och miljön.

Samhällskunskap Gymnasiet

- Grupper och individers identitet, relationer och sociala livsvillkor med utgångspunkt i att människor grupperas utifrån kategorier som skapar både gemenskap och utanförskap.
- Det nutida samhällets politiska utveckling utifrån historiska ideologiska villkor, t. ex. mänskliga rättigheter, nationalism, kolonialism och jämställdhet, i relation till maktfördelning och ekonomiska villkor. Frågor om aktörens handlingsfrihet kontra strukturella villkor.

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla:

2. Kunskaper om historiska förutsättnings betydelse samt om hur olika ideologiska, politiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.

Innan ni startar en diskussion kring filmen är det viktigt att läraren/ledaren går igenom handledningen och tänker på hur man ska hantera diskussionen och svaren.

INNAN NI TITTAR

Filmen utspelar sig i Seoul som är Sydkoreas huvudstad. Repetera geografien tillsammans med eleverna.

- Var ligger Sydkorea? Hur många bor det i landet?
- Var ligger Seoul?
- Vet eleverna vad en kolibri är?
- Efter att ha läst handlingen, tror ni att ni kommer att tycka om filmen? Vad får ni för känslor i magen??

EFTER FILMVISNINGEN

En kolibris liv

- Tyckte ni om filmen, motsvarade den era förväntningar?
- Beskriv filmen i korthet. Vad handlade den om?
- Varför tror ni att filmen heter *En kolibris liv*? Är ”kolibrin” en symbol för något eller någon i filmen, vad har de i så fall gemensamt?

Familjerelationer

- Vad tycker ni om Eunhees familj? Verkar de ha en bra relation till varandra? Argumentera för eller emot.
- Hur skulle man kunna beskriva Eunhees föräldrars äktenskap?
- I flera scener slår Daehoon sin syster Eunheen. Fundera över varför han gör det och varför Eunhee finner sig i att bli slagen.
- Verkar det här vara ett vanligt fenomen i Sydkorea? I så fall, hur skiljer sig Sydkorea åt från Sverige?
- Hur reagerar familjen på Eunhees ”knöl” under örat?
- Varför tror ni de reagerar som de gör?

Yong-ji

Eunhee är lite av en outsider. Hon har inte så många kompisar och känner sig utanför i skolan. Plötsligt anländer en ny lärare från Kina, Yong-ji, och Eunhees liv rubbas.

- Vad är ert första intryck av Yong-ji?

FAKTA

SYDKOREA

är en stat i Östasien med ca 51,8 miljoner invånare. Den omfattar södra delen av Koreahalvön och skiljs från Nordkorea (Demokratiska folkrepubliken Korea) av en demilitariserad zon. Till Sydkorea hör cirka 3 500 små öar utanför kusten i söder och väster, varav 650 bebodda. Störst av dem är Cheju (1 825 km²) längst i söder. Huvudstad är Seoul.

KOREANSKA

Officiellt språk är koreanska. Seouldialekten utgör norm för standardtuttat. Dialektskillnaderna mellan Sydkorea och Nordkorea är distinkta men medför inga svårigheter för ömsesidig språklig förståelse.

GEOGRAFI

Sydkorea är bergigt med Taebaekbergen utmed östkusten, som därför är rak och brant. Sobaekbergen ligger i sydväst. Västkusten, som vetter mot Gula havet, är i likhet med sydkusten starkt sönderdelad med ett stort antal halvöar och öar samt vikar och sund. Klimatet är monsunpåverkat och tempererat.

SOCIALA FÖRHÅLLANDEN

Brottsligheten i landet är generellt låg utom vad gäller brott mot kvinnor. Kvinnors rättigheter har dock stärkts i landet under de senaste tio åren. Söner och döttrar har nu lika arvsrätt och kvinnor kan begära skilsmässa. Kvinnor har samma politiska rättigheter som män och diskriminering på grund av kön är förbjuden. Barnomsorgen är emellertid dåligt utbyggd varpå även högutbildade kvinnor lämnar arbetsmarknaden tidigt. Våld i hemmet är ett allvarligt brott, men många sydkoreaner kan anse att det inte är en fråga för rättssystemet. Lagen mot diskriminering innefattar inte sexuell läggning.

UTBILDNING

Den nioåriga obligatoriska, kostnadsfria skolgången börjar vid sex års ålder och omfattar en sexårig grundskola och ett treårigt högstadium. Före grundskolan går de flesta barn i förskola, privat och avgiftsbelagd. I den obligatoriska skolan läggs den största tonvikten på koreanska, matematik och naturkunskap. Engelska är obligatoriskt ämne från år tre och kan förekomma redan i förskolan. Gymnasieskolor är avgiftsbelagda och vanligen privata.

Det finns mer än 200 högskolor och universitet i Sydkorea, och inget annat land har lika stor andel medborgare som avlägger universitetsexamen.

Fakta tagen från NE.se och wikipedia.se

- Varför tror ni att Eunhee tycker om Yong-ji så mycket?
- Hur förändras Eunhee av Yong-ji? Ge exempel.
- Kan ni beskriva någon person från era egna liv som gjort ett stort avtryck på er? I så fall vem och varför?
- I en scen går Eunhee igenom Yong-jis bokhylla. Där finner hon böcker som handlar om feminism, demokratier och diktaturer. Hur tror ni detta påverkar Eunhees bild av Yong-ji?
- Hur tror ni Eunhees framtid kommer se ut och varför?

Filmens språk och tema

- *En kolibris liv* är en så kallad "coming of age"-film. Vad tror ni menas med det?
 - Kan ni finna några likheter med ert liv? Vad är det för likheter och vad är det som skiljer sig?
 - Kan ni ge exempel på liknande filmer?
 - Vilka scener tyckte ni om bäst i filmen? Fanns det några av karaktärerna som ni gillade mer än de andra?
- Filmen innehåller en del dokumentära detaljer. Bland annat så rapporteras det på nyheterna om att Nordkoreas ledare Kim Il-Sung avlidit och att Seongsu-bron rasat.
- Varför tror ni att regissören valt att blanda dokumentära händelser med fiktiva?
 - Blir ni sugna på att besöka Sydkorea efter att ha sett filmen? Vad är det i så fall som får er att vilja det?

FÖRDJUPNINGSUPPGIFTER

Vardag

Hur ser vardagen ut för unga människor i Sydkorea? *En kolibris liv* tar upp exotiska aktiviteter som till exempel dagdiscon. Hur skiljer sig Sydkorea åt från Sverige? Kan man känna igen sig i Eunhees liv trots allt, i så fall på vilka sätt?

Status

I filmen kan man märka av en skillnad i status på olika familjer. Till exempel så verkar inte Jiwans (Eunhees pojkvän) mamma speciellt imponerad av att Eunhees familj bakar riskakor. Hur ser det ut egentligen? Finns det fler exempel i filmen som tyder på att det är skillnad mellan olika familjer? Hur ser det ut om man till exempel söker efter information på internet? Vad har status för betydelse i Sydkorea?

Nordkorea och Sydkorea

Konflikten mellan Nordkorea och Sydkorea kan vara svår att förstå. Försök att greppa grundkonflikten och de största skillnaderna mellan de båda länderna. Vad innebär det till exempel att leva i en diktatur?

Sexuell läggning

Det antyds kärlek mellan två personer av samma kön i *En kolibris liv*. Hur ser man på homosexualitet i Sydkorea?

FAKTA

KOREAFRÅGAN

Korea var en japansk koloni 1910–45. I augusti 1945 förklarade Sovjetunionen krig mot Japan, varefter trupper trängde in i norra Korea. USA föreslog där efter en temporär delning av Koreahalvön längs den 38:e breddgraden. Förslaget accepterades och i september var amerikanska trupper på plats i söder. Efter att försöken att bilda en gemensam koreansk regering misslyckats lämnade USA över ansvaret för Koreafrågan till FN. År 1948 hölls FN-övervakade val i söder, varefter Republiken Korea (Sydkorea) bildades. Samma år utropades Demokratiska folkrepubliken Korea (Nordkorea). Delningen av landet skapade en ännu pågående tvist om vilken stat som är den legitima representanten för Korea.

Fakta hämtad från NE.se

Historiska händelser

Korea 1994. Fotbolls-VM, Nordkoreas nyligen avlidne diktator, Seongsu-bron kollaps. Det här är autentiska händelser som nämns i *En kolibris liv*. Undersök händelserna lite närmare. Hur påverkades Sydkorea av dessa händelser? Har händelserna fått några konsekvenser för resten av världen på något sätt?

Psykisk ohälsa

Många i *En kolibris liv* verkar må psykiskt dåligt. Är det här något som är typiskt för Sydkorea, eller är det enbart inom vissa sociala kretsar? Fundera över vad som får människor att må dåligt. Är psykisk ohälsa ett universellt fenomen?

Film

Sydkorea är ett väldigt stort "filmland" och har varit det ett bra tag nu. Allt från socialrealism till zombiefilm. Sök på internet och leta efter information om vad som producerats där på senare tid. Vilka regissörer är störst, vad har de regisserat? Har du själv sett någon annan film från Sydkorea?

LÄNKAR

NE - Sydkorea

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sydkorea>

Globalis - Sydkorea

<https://www.globalis.se/Laender/sydkorea>

Regeringen - Sydkorea

<https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/asien-och-oceanien/republiken-korea-sydkorea/>

Wikipedia - Sydkoreansk film

https://sv.wikipedia.org/wiki/Kategori:Sydkoreansk_film